

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Giltig från: 2026-06-04

Innehållsansvar: Vladimir Gatzinsky, (vlaga), Överläkare

Giltig till: 2028-06-04

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Ljusbehandling

Förändringar sedan föregående version

Inga.

Bakgrund och Syfte

Att beskriva och säkerställa rutin för ljusbehandling på Kirurgiavdelning barn

Utförande

Orsaker till icterus

- Fysiologisk ikterus, nyföddhetsgulsot uppstår när det finns för mycket av det naturligt förekommande ämnet bilirubin i blodet. Huden blir gul av bilirubins pigment som fastnar i fettvävnaden i huden och ögonvitorna. På grund av att levern inte är helt färdigutvecklad sker nedbrytningen av bilirubinet inte tillräckligt snabbt. Med hjälp av ljusbehandling påskyndas nedbrytningen.
- Ökad nedbrytning av röda blodkroppar, immunisering
- Leversjukdom, gallvägsatresi
- Prematuritet
- Sepsis
- Tarmobstruktion

Indikationer för ljusbehandling enligt Neo barnläkarföreningen [se här](#)

Gestationsålder	S-Bilirubin överstigande
> v.37	350 µmol/l
v. 35–36	300 µmol/l
v. 34	250 µmol/l
v. 32	150 µmol/l

Om Bilirubin stegringen är >100 µmol/liter/dygn betraktas den som ofysiologisk.

Vid konjungerad hyperbilirubinemi bör ej fototerapi användas.

Vid frågor kontaktas Neonatolog

Behandling med fototerapi

Behandling med fototerapi ges efter ordination av patientansvarig läkare och utförs av sjuksköterska eller undersköterska.

Utrustning:

BiliCocoon ljusbehandlingsapparat används. Genom att barnet placeras mellan två ljusdynor exponeras huden för blått LED-ljus, vilket bidrar till att sänka bilirubinhalten i blodet.

Genomförande:

BiliCocoon innebär fototerapi med flexibla, mjuka ljusplattor. Nästan hela kroppen, förutom huvudet, exponeras för ljuset. Barnet placeras i en så kallad cocoon (påse).

Barnet ska endast ha blöja under behandlingen.

Vätskebehov och uppföljning:

Barnet har ett ökat vätskebehov på cirka 15 ml/kg/dygn enligt ordination. Daglig viktkontroll ska därför genomföras.

Mer information om BiliCocoon finns i ”**Handbok Kirurgiavdelning Barn**”.

Provtagning

S-Bilirubin 1 gång/dygn eller enligt ordination. Tänk på att stänga av bilicocoon vid provtagning.

Omvårdnad

- Skydda barnets ögon med mörk ögonbindel vid ljusbehandling
- Temp x 3
- Urinmätning
- Amning är möjlig under behandling.
- Avbrott i fototerapi endast vid omvårdnad och eventuell matning

Ljusplattorna gör att barnet kan hållas i famnen vilket lugnar både barn och föräldrar.

Ansvar

Gäller för all hälso- och sjukvårdspersonal inom verksamhet Kirurgi barn, Drottning Silvias barnsjukhus, Område 1/SU. Verksamhetschefen ansvarar för att de rutiner och riktlinjer som verksamheten kräver finns tillgängliga och att verksamheten arbetar enligt SOFS 2011:9.

Uppföljning och utvärdering

Verksamhetschefen ansvarar ytterst för revision/uppföljning av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Relaterad information

Handbok Kirurgiavdelning Barn

Granskare / Arbetsgrupp

Vladimir Gatzinsky, överläkare, Verksamhet Kirurgi barn, Område 1/SU, innehållsansvarig.

Malin Leidzén, barnsjuksköterska, Kirurgiavdelning barn, Verksamhet Kirurgi barn, Område 1/SU, innehållsgranskare.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Innehållsansvar: Vladimir Gatzinsky, (vlaga), Överläkare

Granskad av: Vladimir Gatzinsky, (vlaga), Överläkare, Malin Karlsson Leidzén, (malle2), Sektionsledare

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9774-1570060579-397

Version: 11.0

Giltig från: 2026-06-04

Giltig till: 2028-06-04